

Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten,
eerste kamer

Openbare zitting van 6 februari 2024

Dossiernummer TB-295-2023 (ref. TAA/SA/0434/2020 – BPA/20-21/0468/TU)

In de zaak van:

Mr. X, advocaat, in persoon aanwezig en bijgestaan door mr. Y;

wijst de Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten de volgende beslissing:

Tenlasteleggingen:

1.

Mr. X is conform artikel 459 § 1, 2^e lid Gerechtelijk Wetboek door de voorzitter van de tuchtraad voor advocaten van de Ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep te Antwerpen uitgenodigd geworden bij aangetekende brief van 3 januari 2023 om te verschijnen op de zitting van de 1^e kamer van de tuchtraad voor advocaten van de Ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep te Antwerpen van 31 januari 2023, teneinde zich te verantwoorden voor het volgende:

“Bij inbreuk op artikel 455 van het Gerechtelijk Wetboek en artikel 1 van de Codex deontologie voor advocaten handelingen te hebben gesteld die een inbreuk uitmaken op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid, die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en daardoor de eer van de Orde van advocaten te hebben geschaad, meer bepaald door:

1. ondanks een bericht van opvolging van 2 december 2020 door mr. A met herinneringen op 15 en 28 december 2020 en 11 januari 2021, het dossier van dhr. en mevr. B niet zo spoedig mogelijk aan de opvolgende advocaat te hebben overgemaakt (mogelijke inbreuk op artikel 120 van de Codex deontologie voor advocaten)

2. een gebrek aan waardigheid en diligentie te hebben betoond (mogelijke inbreuk op artikel 455 van het Gerechtelijk Wetboek en artikel 1 Codex deontologie voor advocaten), meer bepaald door:

a. aan een technische raadsman te hebben gevraagd haar tegenover de cliënten "in te dekken" na aan deze raadsman te hebben geschreven dat het dossier door haar eigen toedoen was ondergesneeuwd

b. aan deze technische raadsman te hebben geschreven dat zij niet voornemens was onmiddellijk gevolg te geven aan het verzoek van een opvolger om hem het dossier over te maken

c. het verslag van deze technische raadsman gedurende een onverantwoord lange tijd tegenover de cliënten en hun verzekeraar rechtsbijstand te hebben achtergehouden en de cliënten daardoor te hebben belet op grond van dit verslag een bijkomende conclusietermijn aan te vragen

3. over deze cliënten en over de inhoud van hun dossier te hebben gecommuniceerd op een onwaardige of onkiesse wijze en daarbij mogelijks haar beroepsgeheim te hebben geschonden (mogelijke inbreuk op artikel 458 Strafwetboek en de artikelen 18, 19 en 20 Codex deontologie voor advocaten)."

Bestreden beslissing van de 1^e kamer van de tuchtraad voor advocaten van de Ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep te Antwerpen van 25 april 2023 (TAA/SA/0434/2020 – BPA/20-21/0468/TU):

2.

De 1^e kamer van de tuchtraad voor advocaten van de Ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep te Antwerpen heeft op 25 april 2023 in eerste aanleg en op tegenspraak in openbare zitting mr. X vrijgesproken van de tenlastelegging haar beroepsgeheim te hebben geschonden en heeft haar veroordeeld voor de overige feiten vermengd tot de tuchtstraf van berisping.

Van deze beslissing werd per aangetekende brieven van 26 april 2023 (poststempel) kennisgeving gedaan aan mr. X, aan de stafhouder van de Orde van advocaten bij de rechtbank Antwerpen en aan de procureur-generaal bij het hof van beroep te Antwerpen.

Rechtsmiddelen:

3.

De stafhouder van de Orde van advocaten bij de rechtbank Antwerpen heeft tegen de voormelde beslissing van 25 april 2023 *hoger beroep* ingesteld bij aangetekende brief van 12 mei 2023 (poststempel), beperkt zijnde tot de vrijspraak van de tenlastelegging sub 3 met betrekking tot het beroepsgeheim.

Voor de stafhouder van de Orde van advocaten bij de rechtbank Antwerpen werd door mr. Z, daartoe door de stafhouder aangesteld, op de tuchtzitting in beroep

verslag uitgebracht en werd zij tevens gehoord in de middelen en conclusies in hoger beroep voor de stafhouder.

Mr. X is verschenen op de tuchtzitting in beroep van 12 december 2023, bijgestaan door haar advocaat mr. Y en werd gehoord in haar middelen van verdediging en conclusies.

Advocaat-generaal Pim Vanwalleghem heeft voor de procureur-generaal bij het hof van beroep te Brussel op de voormelde tuchtzitting in beroep advies uitgebracht.

De tuchtraad van beroep heeft kennisgenomen van het procedure- en stukkendossier van de tuchtraad, er gekend onder het nummer TAA/SA/0434/2020 – BPA/20-21/0468/TU, alsook van de neergelegde conclusies en stavingstukken.

Beoordeling:

4.

Wat de ontvankelijkheid betreft:

Het hoger beroep door de stafhouder van de Orde van advocaten bij de rechtbank Antwerpen bij aangetekende brief van 12 mei 2023 tegen de op 25 april 2023 gewezen beslissing van de 1^e kamer van de tuchtraad voor advocaten van de Ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep te Antwerpen werd, gelet op de kennisgeving bij aangetekende brief van 26 april 2023 (poststempel) tijdig en geldig ingesteld.

5.

Wat de grond betreft:

5.1.

De relevante feiten worden afdoende door de tuchtraad in de beroepen beslissing van 25 april 2023 omschreven, wat op zich in hoger beroep niet wordt betwist en aldus kan worden bevestigd.

5.2.

De tuchtraad van beroep komt tot het besluit dat uit het onderzoek onmiskenbaar blijkt dat er wel degelijk een bewuste schending van het beroepsgeheim door mr. X is gebeurd door over cliënten en dossierinhoud te hebben gecommuniceerd op een onwaardige of onkiese wijze.

Immers, mr. X heeft zich hieraan herhaaldelijk schuldig gemaakt door meermaals vertrouwelijke communicatie in het dossier B integraal door te sturen en bijgevolg te delen met haar ouders via het externe e-mailadres van haar vader Jan X en over het betreffende dossier overleg te plegen met haar moeder, wat op zich ook niet wordt ontkend (*zie eindverslag onderzoeker-verslaggever van 22 november*

2022, dossier/stafhouder V-VI/VI, stuk 2, p. 16 e.v.: de e-mails van 13 oktober 2020, 14 oktober 2020, 21 april 2020, 16 april 2020 zoals gevoegd in bijlagen 4-5 van stuk 1.10).

De genoemde ouders van mr. X zijn kennelijk geen advocaten noch deelgenoten aan het beroepsgeheim van mr. X als advocaat.

Zelfs al levert de genoemde moeder enige administratieve bijstand aan mr. X (*zie verklaring van medewerkster alsook de inmiddels op 6 mei 2022 opgestelde samenwerkingsovereenkomst zoals neergelegd ter tuchtzitting*), dan nog maakt de voorliggende uit 2020 daterende e-mailcorrespondentie hoe dan ook in hoofde van mr. X een bewuste en herhaalde schending uit van het beroepsgeheim.

De schending bestaat erin dat zij op onwaardige en onkiese wijze onmiskenbaar mededelingen aan/door derden heeft gedaan of heeft laten doen, alsook commentaar heeft geleverd van/over aan mr. X als advocaat toevertrouwde geheimen, minstens op een wijze waardoor ze derden ter ore kunnen of zullen komen.

Zo blijkt in het bijzonder uit de voormelde e-mailcorrespondentie dat mr. X ook duidelijk en bewust de intentie heeft gehad de inhoud van het er genoemde dossier alsook de identiteit van betreffende cliënt mede te delen en te bespreken met haar ouders en uit de inhoudelijke reactie vanwege de ouders kan niet besloten worden dat mr. X per vergissing / onbewust haar beroepsgeheim zou geschonden hebben.

Dat de genoemde e-mailcorrespondentie deel zou hebben uitgemaakt van een per vergissing aan de opvolger medegedeelde doos die niet tot het dossier zou hebben behoord en waarop door mr. X "NIET" werd genoteerd, kan geen afbreuk doen aan het voorgaande, nu het op zich onbetwist bestaan van deze stukken hoe dan ook het door mr. X bewust en herhaald schenden van het beroepsgeheim aantoont.

Tevergeefs wordt door mr. X de periode van de Covid-19-epidemie ingeroepen, waardoor de genoemde moeder genoodzaakt was haar diensten op afstand te verstrekken via de bedoelde e-mailcorrespondentie.

Immers, ook de Covid-19-periode ontslaat mr. X niet van de professionele verplichting om zich dermate te organiseren dat het beroepsgeheim niet wordt geschonden via e-mailcorrespondentie. In conclusie wordt dit trouwens toegegeven waar zij mededeelt ondertussen te zijn overgestapt naar inloggen op een centraal systeem met VPN-verbinding zodat er volgens haar niet meer dient gecommuniceerd te worden via een e-mailadres. Hoe dan ook is en blijft elke communicatie met/aan derden evenzeer met dit laatste systeem verboden.

Het beroepsgeheim is één van de kernwaarden van de advocatuur en is van openbare orde. Er dient bijgevolg streng over gewaakt te worden.

Afdeling X.2.3 "Het beroepsgeheim" uit de Gedragscode voor de Advocaten van de Europese Gemeenschap van 28 oktober 1988, zoals opgenomen in de Codex deontologie voor advocaten, laat hierover geen enkele twijfel bestaan:

Artikel X.2.3.1. Het ligt in het wezen van de taak van de advocaat, dat hem van de zijde van zijn cliënt geheimen worden toevertrouwd en dat hem vertrouwelijke mededelingen worden gedaan. Zonder de waarborg van het beroepsgeheim kan er geen vertrouwen bestaan. Het beroepsgeheim wordt derhalve erkend als essentieel en fundamenteel recht en plicht van de advocaat.

De verplichting van de advocaat met betrekking tot het beroepsgeheim dient zowel de belangen van de rechtsbedeling als de belangen van de cliënt. Zij dient derhalve een bijzondere bescherming van de Staat te genieten.

Artikel X.2.3.2. De advocaat moet de geheimhouding eerbiedigen van elke vertrouwelijke mededeling die hem wordt gedaan in het kader van zijn beroepsactiviteiten.

Artikel X.2.3.3. De verplichting tot het beroepsgeheim is naar tijdsduur onbeperkt.

Artikel X.2.3.4. De advocaat zorgt ervoor dat zijn personeel en alle personen die met hem in beroepsverband samenwerken zijn beroepsgeheim eerbiedigen.

De cliënt moet kunnen rekenen op volledige geheimhouding, dus zijn in principe in het geheel geen mededelingen toegestaan aan derden, geen commentaar, tenzij mits onvoorwaardelijke toestemming van de cliënt vooraf, wat hier kennelijk niet het geval is.

De advocaat zal dus wat hij verneemt van zijn cliënten of derden niet rondstrooien in conversaties op het paleis, thuis of in de omgang met derden (*Jo Stevens, Advocatuur Regels & Deontologie, Antwerpen 2015, p. 861, nr. 1130*), wat hier onmiskenbaar wél is gebeurd door mr. X.

Artikel 1 van de Codex deontologie voor advocaten bevestigt uitdrukkelijk dat de advocaat zijn beroep moet uitoefenen met eerbiediging van het beroepsgeheim, terwijl de artikelen 18 tot en met 22 van de Codex deontologie voor advocaten dit verder omstandig specificeren.

Uit het geheel van de gegevens van het dossier blijkt dat niet aan de voorwaarden in artikel 19 van de Codex deontologie voor advocaten voldaan is om te kunnen besluiten tot de uitzonderingsregels.

De tenlastelegging sub 3 voor wat betreft de schending van het beroepsgeheim door communicatie van dossierinhoud of over cliënten op een onwaardige of onkiesse wijze met derden te hebben gedeeld, komt dan ook bewezen voor.

Dergelijke handelwijze is in hoofde van mr. X als advocaat in strijd met de deontologische plichten van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid in de zin

van artikel 455 van het gerechtelijk wetboek en artikel 1 van de Codex deontologie voor advocaten.

Het getuigt van een ongepaste ingesteldheid als advocaat en wat het noodzakelijke vertrouwen in en de geloofwaardigheid van de advocatuur in het algemeen en haarzelf in het bijzonder ondermijnt, dit zowel naar de rechtzoekenden toe, als naar de mede-advocaten, magistraten van rechtbanken en parketten, griffiers en gerechts- en/of overheidspersoneel, met wie zij beroepshalve dient om te gaan, maar ook ten aanzien van derden in het algemeen.

6.

Wat de sanctie betreft:

Ook deze aldus bewezen bevonden tenlastelegging maakt een deontologisch laakbare handelwijze en houding uit in hoofde van mr. X, waarvoor rekening gehouden met de aard en de zwaarwichtigheid ervan maar ook met de afwezigheid van een eerdere tuchtrechtelijke veroordeling en met de bijzonder moeilijke relatie met de cliënt namens wie klacht tegen haar werd neergelegd en waarvoor ook die cliënt zelf niet volledig vrijuit gaat, samen met de overige door de tuchtraad bewezen bevonden en in hoger beroep niet aangevochten tenlasteleggingen, vermengd de navolgende tuchtsanctie passend en evenwichtig voorkomt.

BESLISSING VAN DE TUCHTRAAD VAN BEROEP VOOR ADVOCATEN:

De rechtspleging is verlopen in overeenstemming met de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de taal in gerechtszaken.

Recht sprekend op tegenspraak.

Verklaart het beperkt hoger beroep door de stafhouder van de Orde van advocaten bij de rechtbank Antwerpen ingesteld bij aangetekende brief van 12 mei 2023 tegen de op 25 april 2023 op tegenspraak gewezen beslissing van de 1^e kamer van de tuchtraad voor advocaten van de Ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep te Antwerpen ontvankelijk en als volgt gegrond.

Hervormt het beroepen onderdeel van de op 25 april 2023 op tegenspraak gewezen beslissing van de 1^e kamer van de tuchtraad voor advocaten van de Ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep te Antwerpen.

Verklaart de tenlastelegging sub 3 voor wat betreft de schending van het beroepsgeheim door communicatie over dossierinhoud of cliënten op een onwaardige of onkiesse wijze, bewezen.

Legt aan mr. X voor alle bewezen bevonden tenlasteleggingen vermengd de tuchtsanctie op van *schorsing voor een termijn van 8 dagen met uitstel gedurende*

3 jaar op voorwaarde dat mr. X binnen die periode geen nieuwe deontologische inbreuken begaat die aanleiding geven tot een nieuwe tuchtveroordeling.

Verwijst mr. X overeenkomstig artikel 460, laatste lid Gerechtelijk Wetboek in de kosten, op heden niet nuttig te bepalen.

Hebben deelgenomen aan de behandeling en de beraadslaging Luc Thabert, voorzitter, en de assessoren Philip Willemyns, Dirk Peeters, Frank Cambien en Koen Lips.

De assessoren Frank Cambien, Philip Willemyns en Koen Lips bevinden zich in de onmogelijkheid om deze beslissing te ondertekenen zodat de uitspraak met toepassing van artikel 785, 1^e lid van het Gerechtelijk Wetboek, ondertekend wordt door de assessor Dirk Peeters, de secretaris en de voorzitter.

Waren aanwezig bij de uitspraak: Luc Thabert, voorzitter en Ludwig Evens, secretaris

Dirk Peeters

Ludwig Evens

Luc Thabert